

პოსტმოდერნული რომანის შედარებითი ანალიზი ინგლისურ და
ქართულ ლიტერატურაში

ზოხრა გაბულოვა

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო
უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში
ფილოლოგიის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია, რომანული
ფილოლოგია) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: პაატა ჩხეიძე, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2020

სარჩევი

აბსტარქტი	3
შესავალი	7
თავი 1. პოსტმოდერნიზმის წარმაშობისა და განვითარების მოკლე ისტორიული განხილვა (ქართულ და ინგლისური პოსტმოდერნული ლიტერატურის მაგალითებზე დაყრდნობით)	10
1.1 „პოსტმოდერნიზმი“ როგორც ტერმინი: წარმაშობის ისტორია და მნიშვნელობა	11
1.2 პოსტმოდერნიზმის ინგლისურ და ქართულ ლიტერატურაში გამოჩენისა და განვითარების მოკლე ისტორია.....	16
თავი 2. პოსტმოდერნული რომანი და მისი ძირითადი ტენდენციები ქართულ და ინგლისურ ლიტერატურაში.....	20
2.1. პოსტმოდერნული რომანის განმასხვავებელი ნიშნები	20
2.2. პოსტმოდერნისტული რომანის ძირითადი ტენდენციები ქართულ და ინგლისურ ლიტერატურაში	23
თავი 3. ა. ს. ბაიატის პოსტმოდერნული რომანი „ფლობა“	25
თავი 4. პოსტმოდერნული ტენდენციები ნაირა გელაშვილის რომანში–„ჩემი ჩიტი, ჩემი თოკი, ჩემი მდნიარე“	50
დასკვნა.....	74
ბიბლიოგრაფია	77

აბსტარქტი

წინამდებარე ნაშრომში განხილულია პოსტმოდერნისტული რომანის ძირითადი მახასიათებლები და მათი შედარებითი ანალიზი ინგლისურ/ქართულ ნაწარმოებებზე დაყრდნობით.

აღნიშნული თემის ემპირიული კვლევა მიზნად ისახავს გაგვაცნოს, თუ რა საერთო და განსხვავებული მახასიათებლები აქვს პოსტმოდერნისტულ რომანს ქართულ და ინგლისურ ლიტერატურაში.

კვლევისათვის შეირჩა ქართული და ინგლისური ლიტერატურის ორი მნიშვნელოვანი ავტორის ტექსტი, სახელდობრ: ნაირა გელაშვილის „ჩემი ჩიტი, ჩემი თოკი, ჩემი მდინარე“ და ა.ს. ბაიატის „ფლობა“.

კვლევის აქტუალობა მდგომარეობს იმაში, რომ ფოკუსირებულია ახალ მიმდინარეობაზე, რომელმაც გავრცელების მწვერვალს მე-19 საუკუნის 60-70-იან წლებში მიაღწია და დღემდე ვითარდება. აღნიშნული მიმდინარეობის ტენდენციები და მოდელები ბოლომდე არ არის გადააზრებული და შესწავლილი, რადგან პოსტმოდერნიზმი ძალზედ ბუნდოვანი და გაურკვეველი მიმდინარეობაა. ამიტომაც ამ საკითხის აქტუალობა არ წყდება სალიტერატურო სამყაროში.

ნაშრომი „პოსტმოდერნიზმის“, როგორც მიმდინარეობის ახლებურ გადააზრებას ისახავს მიზნად და მისი მახასიათებლებზე აკეთებს აქცენტებს, რომელიც როგორც ჩვენთვის ცნობილია, საწყის ეტაპზე ლიტერატურაში არ იყო დამკვიდრებული. განხილულია მისი ძირითადი ტენდენციები, რომლებიც პოსტმოდერნისტულ რომანში იჩენს თავს. პოსტმოდერნიზმა იმდენად შეცვალა რომანის მახასიათებლები, რომ შექმნა ახალი ტერმინი „პოსტმოდერნისტული რომანი“. პოსტმოდერნისტულმა მიმდინარეობამ შექმნა ახალი მკითხველიც, რომელსაც ისეთივე მნიშვნელოვანი როლი აკისრია, როგორც ავტორს.

ცალკეულ თავში ფართოდ და დაწვრილებით არის გაანალიზებული ინგლისური და ქართული რომანის მახასიათებლები. ქართული და ინგლისური

პოსტმოდერნისტული რომანების ანალიზისას, შევადარებთ, თუ რა საერთო და განმასხვავებელი ნიშნები გააჩნია ხსენებული მიმდინარეობის ტექსტებს. თითოეული რომანის ანალიზისას, დაწვრილებით გაანალიზებულია მათი ყველა მახასიათებელი ლიტერატურათმცოდნეთა ნააზრევზე დაყრდნობით.

დასკვნის სახით, შეჯამებულია თითოეულ თავში განხილული საკითხები და კვლევის შედეგები.

აღნიშნულმა კვლევამ გვიჩვენა, რომ ქართულ და ინგლისურ რომანს არსებული საერთო მახასიათებლების მიუხედავად, არსებობს მცირე განსხვავებებიც.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: პოსტმოდერნიზმი, გაურკვევლობა, თანამედროვე ლიტერატურული მიმდინარეობა, რომანი, ახალი ტიპის მკითხველი

Abstract

The thesis discusses the main features of the postmodern novel and their comparative analysis regarding the works of English and Georgian literature.

Based on the empirical material, the research aims to introduce the common and different characteristics of postmodern novels in Georgian and English literature.

The two significant works of Georgian and English postmodern literature have been selected as analytical materials to discuss, namely Naira Gelashvili's "My Bird, My Rope, My River" and A. S. Byatt's "Possession".

The relevance of the research manifests itself directly in modern literature as postmodernism is a relatively new movement that reached its peak in the 1960s and 1970s and is still evolving. The tendencies and models of postmodernism are not fully understood, because postmodernism is a very vague and ambiguous movement. That is why the relevance of the issue "postmodernism" never ends with writers and critics.

The paper begins by firstly generally discussing the current movement known as "postmodernism"; its features; origin; how it became significant and appeared in literature as this movement was not firstly rooted in literature. The paper then discusses the main characteristics of this movement, which mainly appear in the postmodern novel. Postmodernism changed the characteristics of the novel so much that it has created a new term called "postmodern novel." The postmodern movement has also created a new type of reader, who has as much of an important role as the author. The postmodern features of the English and the Georgian novels are widely and thoroughly analyzed in the separate chapter.

In analyzing the postmodern novels of Georgian and English literature, we compare what common and slightly different characteristics there are between these two kinds of literature. While examining each novel the paper lists and thoroughly analyzes all the existing postmodern characteristics of these novels. To substantiate these characteristics, the

examples are driven not only from the source texts but are also supported by the opinions of literary critics.

Finally, the issues analyzed in each chapter are summarized in the conclusion. It is determined that although there are many common features between Georgian and English postmodern literature, there are still slight differences.

Keywords: Postmodernism, Ambiguity, Current Literary Movement, Novel, A new type of reader